

Пархімове снідання

Автор:

Григорій Квітка-Основ'яненко

Пархімове снідання

Григорій Федорович Квітка-Основ'яненко

Григорій Квітка-Основ'яненко

ПАРХІМОВЕ СНІДАННЯ

Пархімове снідання

Не було і на усій слободі дурнішого, як Пархім Шеревертень. А й слобода не мала була! Опріч що по неділям зіходилися баби з слободи та з ближчих хуторів і приносили на продаж і масличко, і сметанку, і ячюк, і буханців, і солі товченої, і усякого такого товару; а то ще двічі на год були і ярмарки у тій слободі: одна об теплому Олексію, а друга об перших Парасках. І чого то на тих ярмарках не було? Аж з самого города приїжджав крамар з залізними гвіздочками: кому, знаєте, треба чоботи підбити. Та бував і купець з хорошим товаром; з хвигами, та родзинками, і з синім камінцем. А вже циганів, оттих коноводів, мошенників, що обдурюють народ, так і не розминешся! Обманув, украв, обміняв личко на ремінець та й дальш...

Так через такі ярмарки се вже не слобода звалася, а містечко. І скільки там не було народу, що там жили і на ярмарки наїжджали, не було дурнішого, як я кажу, Пархіма Шеревертня.

Еге! Дурний собі, та таки оженився, знайшов собі жінку. Пожалуй, багатенький то був, а через таку благодать дівчата не дуже дивляться, чи хороший, чи

поганий, чи розумний, чи придуркуватий: аби в кишені повно було. Ось і тут такечки. Тільки задумав женитися наш Пархім, якраз і вискочила за нього дівка бойка; сама й посватала себе за нього, сама і весіллям орудувала, і як хотіла, так і вправилась.

Вона була попереду наньмичкою у городі, по купцям, так знала усякі порядки і світу повидала. А якось-то на вернула у свою слободу, бачить, що Пархім, зоставшись після батька сам собі господар, не зна нічого і не вміє кінців ні у чому звести, а худобини до гаспида! Вона і підлізла до нього з своїми теревенями... а завтра вже і рушники подавала, а у неділеньку і весілля відбули!

Люди дивовалися: «Чи не навіжена сяя Настуся (так її звали), що йде притьмом за дурня, за Пархіма Шеревертня?» А вона собі й байдуже. «Нехай, — каже, — що хочуть, говорять, а я своє робитиму!»

Та й прийнялася ж добре! Усе поприбирала до своїх рук. Мужикові — коли дасть коли добре пообідати, то то йому і празник, а не те, так частісінько, окрім сухого хліба, через цілісінький день нічого не побачить. Одежа на ньому абияка, сорочка розхристана, чоботи порвані, а частіш і зовсім босий, пика невмита, борода неголена... і таки зразу можна було бачити, що він е.

Сама ж — так ну! Виряджена, неначе міщанка. Свекрушині і плахти, і очіпки, і намиста одвічають поусякдень! Ласо їсть, на м'якому спить, і така виходилася, що молодиця хоч куди! А зубата була! Вже не заідайся з нею ніхто!

Тільки зачепи її, так разом як залящить, затріщить, загомонить, перекокоренить і батька, і матір, і увесь рід, і таких прикладок поприклада, що й не додумаєшся, відкіля вона усього набралася? І вже її нізащо не переговориш. Як вода, бува, греблю прорвавши, і біжить, і шумить, і реве, і клекоче, так і Настуся, як з ким зчепиться. Вже пак не дурно стільки прожила у городі!

Швидко стали знати її і проїжджаючі. І купець, і панич, і крамар, і ремесний, і школяр, як тільки ідуть через слободу, то вже неодмінно і зайдуть до Настусі. І хоч би як ще зарані було, що можна було б верстов з десяток уїхати — ні, і не кажи: зостануться ночувати, хоч як. Та уміла ж усіх привабити до себе! Купцеві зараз чайничок настановить, а усе мала у себе; простому народу доброго борщу з салом постановить; паничеві молочної каші подасть. Старенькі пани не заїжджали до неї, зараз скаже: «Не приймаю нікого». Та так участвує усіх, що

довго згадують Настусю.

А мужикові її, Пархіму, то не було добра, а як зайдуть постояльці, так йому зовсім халепа! Знай жінка посила його по усій слободі: біжи туди, достань того, принеси те. Набігається, лебедаха, утомиться, засапається, дума ніччю відпочити. Так куди ж! Жінка протурить його до постояльцевих коней: «І сіна підкладай, і дивись, щоб безпрестанно ілі, і щоб хто коней не вкрав, калавур і не виходь від них; а у хату і не думай забиратись, не смій і носа показати». То Пархім, було, і слуха жінки: ходить коло постояльцевих коней і тільки чує, як у хаті чарки бряжчать, миски цокотять і хазяйка з постояльцями щебече, та не у лайку і не у спор; в них усе йде до ладу. А Пархім ходить та голодний дрижаки ість по холодній зорі, не маючи у віщо і одягтись... Терпів таки багато, сердега, від такої жінки. Як діла нема дома, піде, було, блукати по селу. Вже й знали усі, що він терпить дома від жінки. Хто, було, закличе, нагодує його, хто й додому паляничку або грудку каші дасть... І Пархім, де, було, вздрить, що люди чого-небудь зійшлися, то і він тутечка. Слуха собі готового, а вже свого не питає. Наслухався, скільки йому треба, і пішов. І то з нього.

Кінець ознакомительного фрагмента.

Купить: https://tn.knigapoisk.com/kv-tka-osnov-yanenko_grigor-y/parh-move-sn-dannya

надано

Прочитайте цю книгу цілком, купивши повну легальну версію: [Купити](#)